

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สำนักบริหารกลาง โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๕๒๔๐ - ๕๕ ต่อ ๔๒๑๒

ที่ กษ ๐๔๐๑/ว ๕๓๒

วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒

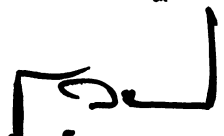
เรื่อง แนวทางการพิจารณาจ่ายเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้ได้รับพระราชทานของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และแนวทางปฏิบัติในการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา ตาม พระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา พุทธศักราช ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

เรียน รองอธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์/ผู้อำนวยการสำนัก/ผู้อำนวยการศูนย์/ผู้อำนวยการกอง/
ผู้เชี่ยวชาญกรมตรวจบัญชีสหกรณ์/หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน/หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร/
ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐/ผู้อำนวยการสำนักงาน/ผู้เชี่ยวชาญสำนักงาน
ตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐/หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ทุกจังหวัด

ตามที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ได้กำหนดแนวทางการจ่ายเครื่องราชอิสริยาภรณ์เพื่อให้ สอดคล้องกับแนวทางที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนด โดยพิจารณาจ่ายตามความจำเป็นและเหมาะสม ของแต่ละส่วนราชการ ตามหนังสือกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ที่ กษ ๐๔๐๑/ว ๔๘๘ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๙ เรื่อง แนวทางการพิจารณาจ่ายเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้ได้รับพระราชทาน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นแนวทาง ให้บุคลากรกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ได้ทราบแนวทางในการพิจารณาจ่ายเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ประกอบกับสำนัก เลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้แจ้งส่วนราชการให้ถือปฏิบัติเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาและ เหรียญจักรพรรดิมาลา ตามพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา พุทธศักราช ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยเคร่งครัดเป็นไปตามแนวทางปฏิบัติในการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาและ เหรียญจักรพรรดิมาลา ตามพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา พุทธศักราช ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๘/ว(ท) ๒๕๐๙ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๑ เรื่อง การเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา นั้น

เพื่อให้บุคลากรกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ได้รับทราบและถือปฏิบัติต่อไปตามแนวทางการ พิจารณาจ่ายเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และแนวทางปฏิบัติในการเสนอขอ พระราชทานเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา หลักเกณฑ์ “การรับราชการมาด้วยความเรียบร้อย” สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน ที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนด อย่างทั่วถึง จึงขอแจ้งชักจูงทำความเข้าใจตามแนวทางปฏิบัติที่แนบมานี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งบุคลากรในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

(นายโอภาส ทองยงค์)
อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

แนวทางการพิจารณาจ่ายเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้ได้รับพระราชทาน
ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๙

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
จัดสรรเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้หน่วยงานตามสัดส่วน
(๓๐% ของจำนวนผู้ที่ได้รับพระราชทาน
ในแต่ละชั้นตราในแต่ละปี)

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
พิจารณาจัดสรรเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ให้แก่ผู้ได้รับพระราชทาน ตามลำดับ ดังนี้

- ลำดับ ๑ ข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งระดับหัวหน้าสำนักงานฯ
เครื่องราชฯ ที่รับ (ชั้น ท.ช. , ท.ม.)
- ลำดับ ๒ ข้าราชการระดับชำนาญการพิเศษ (ชั้น ท.ช. , ท.ม.)
- ลำดับ ๓ ข้าราชการที่รับราชการนาน ๒๕ ปี ขึ้นไป เครื่องราชฯ
ที่รับทุกชั้นตรา (แล้วแต่ชั้นที่ได้รับ)
- ลำดับ ๔ ข้าราชการผู้ได้รับพระราชทานตามปีที่ได้รับพระราชทาน
และตามอายุราชการ
- ลำดับ ๕ กรณีที่ผู้ได้รับพระราชทาน แจ้งว่าขอรับเครื่องราชฯ
แต่ไม่มาติดต่อขอรับ เมื่อกรมฯ มีหนังสือแจ้งติดตามให้
มารับภายในเวলাกำหนด หากพ้นกำหนดจะถือว่า
สละสิทธิการรับเครื่องราชฯ ในชั้นตรานั้น ๆ และจะนำ
เครื่องราชฯ จ่ายให้กับผู้ได้รับพระราชทานตามลำดับ
ที่กล่าวข้างต้นต่อไป

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ... กรมตรวจบัญชีสหกรณ์... สำนักบริหารกลาง... โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๕๒๕๐ - ๕๙ โทร. ๔๒๑๒.....

ที่ กษ.๐๔๐๑/ ๑ ๕๙๙ วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๙.....

เรื่อง... แนวทางการพิจารณาจ่ายเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้ได้รับพระราชทาน.....

เรียน รองอธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์/ผู้เชี่ยวชาญกรมตรวจบัญชีสหกรณ์/ผู้อำนวยการสำนัก/ผู้อำนวยการศูนย์/
ผู้อำนวยการกอง/หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน/หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร/ผู้อำนวยการตรวจบัญชี
สหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐/ผู้เชี่ยวชาญสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐/หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชี
สหกรณ์ทุกจังหวัด

เนื่องด้วยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ได้กำหนดแนวทางการจ่ายเครื่องราชอิสริยาภรณ์เพื่อให้สอดคล้อง
กับแนวทางที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนดโดยให้หน่วยงานต้นสังกัดของผู้ได้รับพระราชทานพิจารณาจ่าย
ให้แก่ผู้ได้รับพระราชทานตามความจำเป็นและเหมาะสม ดังนั้น เพื่อให้การจ่ายเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นไป
ตามความจำเป็นและเหมาะสม จึงกำหนดแนวทางการพิจารณาการจ่ายเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้ได้รับ
พระราชทานตามลำดับ ดังนี้

๑. พิจารณาให้ผู้ได้รับพระราชทานที่ดำรงตำแหน่งระดับหัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์
เนื่องจากมีความจำเป็นที่ต้องใช้ประดับ เมื่อได้รับมอบหมายให้เข้าร่วมงานราชพิธีสำคัญต่าง ๆ เครื่องราชอิสริยาภรณ์
ที่ได้รับ ชั้นทวีตริยาภรณ์มงกุฎไทย และชั้นทวีตริยาภรณ์ช้างเผือก
๒. พิจารณาให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับชำนาญการพิเศษ เนื่องจากมีความจำเป็น
ที่ต้องใช้ประดับ เมื่อได้รับมอบหมายให้เข้าร่วมงานราชพิธีสำคัญต่าง ๆ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับ
ชั้นทวีตริยาภรณ์มงกุฎไทย และชั้นทวีตริยาภรณ์ช้างเผือก
๓. พิจารณาให้ผู้ได้รับพระราชทานที่มีอายุราชการนาน ๒๕ ปี ขึ้นไป เนื่องจากมีความอาวุโส
ในการรับราชการ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับทุกชั้นตรา
๔. พิจารณาให้ผู้ได้รับพระราชทานตามปีที่ได้รับพระราชทาน และตามอายุราชการ
๕. กรณีที่ผู้ได้รับพระราชทานแจ้งความประสงค์ต่อกรมฯ ขอรับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในชั้นตรา
ต่าง ๆ แต่ไม่มาติดต่อขอรับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เมื่อกรมฯ มีหนังสือแจ้งติดตามให้มารับภายในเวลากำหนด
หากพ้นกำหนดจะถือว่าสละสิทธิการรับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในชั้นตรานั้น ๆ และจะนำเครื่องราชอิสริยาภรณ์
จ่ายให้กับผู้ได้รับพระราชทานตามลำดับที่กล่าวข้างต้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

(นายสมปอง อินทร์ทอง)
อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

แนวทางปฏิบัติในการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา ตามพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา พุทธศักราช ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๑. หลักเกณฑ์

- เสนอขอให้แก่ข้าราชการที่รับราชการมาด้วยความเรียบร้อยเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒๕ ปีบริบูรณ์ (นับถึงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ของปีที่จะเสนอขอพระราชทาน)
  - การนับเวลาราชการ ให้นับตั้งแต่วันเริ่มรับราชการจนครบ ๒๕ ปีบริบูรณ์ (กรณีเริ่มรับราชการก่อนอายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์ ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่อายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์ เป็นต้นไป)
  - ผู้ที่เคยออกจากราชการไปแล้ว เมื่อได้รับการบรรจุกลับเข้ารับราชการใหม่ ให้นับเวลาราชการก่อนออกจากราชการ และเวลารับราชการครั้งหลังรวมกันได้ และการนับเวลาราชการ ๒๕ ปีบริบูรณ์ นับถึงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ของปีที่จะขอพระราชทาน
  - ผู้ที่จะขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามสิทธิในปีเดียวกัน (อายุราชการนับได้ ๒๕ ปีบริบูรณ์ ก่อนวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ของปีที่จะขอพระราชทานมีสิทธิเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาได้ทันที)
  - เดิม** พระราชบัญญัติ กำหนดไว้ว่า ในปีที่ยกย่องอายุราชการไม่สามารถเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาได้ เนื่องจากมิได้รับราชการอยู่ในวันเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะเสนอขอพระราชทานฯ รวมทั้งผู้ที่ขอลาออกจากราชการด้วย
- ปัจจุบัน** คณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย ปี ๒๕๔๕ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเห็นสมควรให้พิจารณาทบทวนแนวทางในการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาในเรื่องคุณสมบัติใหม่ คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบให้ข้าราชการที่ต้องพ้นจากราชการเพราะการเกษียณอายุราชการหรือลาออกจากราชการและมีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ในปีที่จะเสนอขอพระราชทานสามารถเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาได้ตามที่สำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ ทั้งนี้ ให้ถือปฏิบัติตั้งแต่การเสนอขอพระราชทานประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นต้นไป
- เหรียญจักรพรรดิมาลาพระราชทานเป็นกรณีพิเศษเมื่อผู้รับพระราชทานวายชนม์ให้ทายาทโดยธรรมรักษาไว้เป็นที่ระลึก แต่ถ้าผู้รับพระราชทานหรือทายาทโดยธรรมประพฤติดนไม่สมควรก็อาจทรงเรียกคืนได้ถ้าสงเคราะห์ไม่ได้ด้วยประการใดๆ ภายในกำหนดสามสิบวันจะต้องใช้ราคาเหรียญนั้น
  - การเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาจัดอยู่ในวาระการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปีเนื่องในโอกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ของทุกปี

๒. หลักเกณฑ์

“รับราชการมาด้วยความเรียบร้อย”

- หมายถึง ข้าราชการที่ได้ปฏิบัติหน้าที่และปฏิบัติตนเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการตั้งแต่เริ่มเข้ารับราชการจนถึงปีที่จะเสนอขอพระราชทาน กล่าวคือ
- ต้องเป็นผู้ที่ไม่เคยกระทำความผิดวินัย ถูกทำทัณฑ์บนหรือถูกว่ากล่าวตักเตือน
  - กรณีข้าราชการไม่ได้รับการเลื่อนเงินเดือนสมควรที่จะต้องพิจารณาเหตุแห่งการไม่ได้รับการเลื่อนเงินเดือนว่าเกิดจากพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในการปฏิบัติราชการหรือไม่
  - ผู้ที่กระทำความผิดและได้รับการล้างมลทินตามกฎหมายล้างมลทิน ซึ่งเป็นการล้างเฉพาะโทษที่ได้รับไม่ใช่การล้างความผิด จึงขาดคุณสมบัติในการเสนอขอพระราชทาน และจะเริ่มนับระยะเวลาราชการ ๒๕ ปีใหม่เพื่อขอพระราชทานไม่ได้

๔. กรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด หรืออยู่ระหว่างถูกดำเนินคดีทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางปกครอง

- หากข้อเท็จจริงยังไม่เป็นที่ยุติว่าเป็นผู้กระทำความผิดหรือไม่ ให้ส่วนราชการต้นสังกัดชะลอการเสนอขอพระราชทานไว้ก่อน หากต่อมามีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือเมื่อคดีถึงที่สุดแล้วปรากฏว่าไม่เป็นผู้กระทำความผิด สามารถเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาให้แก่ข้าราชการผู้นั้นต่อไปได้
- หากต้องคำพิพากษาว่ากระทำความผิดอาญาโดยเจตนาถือว่าขาดคุณสมบัติในการเสนอขอพระราชทาน รวมถึงกรณีกระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ และเข้าข่ายว่ามีได้เป็นการรับราชการมาด้วยความเรียบร้อย
- กรณีข้าราชการถูกร้องเรียน ซึ่งไม่เกี่ยวหรือสืบเนื่องกับการปฏิบัติราชการ หากส่วนราชการพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นผู้ที่รับราชการมาด้วยความเรียบร้อยก็สามารถเสนอขอพระราชทานได้

๓. กรณีการดำเนินการทางวินัย การสอบสวนข้อเท็จจริงตามกฎหมาย หรือระเบียบของทางราชการ

- หากผลการสอบสวนสิ้นสุดแล้วปรากฏว่าไม่มีความผิด ส่วนราชการพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่มีมลทินมัวหมอง ในกรณีถูกสอบสวน และมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติฯ ก็สามารถเสนอขอพระราชทานได้
- ผู้ที่เคยถูกโทษไล่ออก ให้ออก หรือปลดออกจากราชการ แต่ได้อุทธรณ์จนกลับเข้ารับราชการ หากปรากฏว่าบุคคลดังกล่าวไม่ได้กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา และมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติฯ ก็สามารถเสนอขอพระราชทานได้ แต่หากได้กระทำความผิดแต่มีเหตุที่ได้รับการยกโทษ ไม่อาจถือได้ว่าเป็นผู้ที่รับราชการมาด้วยความเรียบร้อย

๕. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีฯ ตอบข้อหารือกรณีคุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติ
เหรียญจักรมาลา และเหรียญจักรพรรดิมาลา
พุทธศักราช ๒๕๕๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐)

อาทิศัพท์พจนานุกรม

พล.อ. พิชยนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕

เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขกฎหมายว่าด้วยเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา
จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา
พุทธศักราช ๒๕๕๕"

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลารัตนโกสินทรศก ๑๒๓ และพระราชบัญญัติ
เหรียญจักรพรรดิมาลารัตนโกสินทรศก ๑๓๐

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

คำว่า "ทหารและตำรวจ" หมายความว่า ทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ และตำรวจ

คำว่า "ข้าราชการฝ่ายพลเรือน" หมายความว่า ข้าราชการพลเรือน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน
ข้าราชการพลเรือนสังกัดกระทรวงกลาโหม และข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
เว้นแต่ข้าราชการประเภทวิสามัญ

มาตรานี้ยกเลิกตามพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๐๗
และให้ใช้คำต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"ทหารและตำรวจ" หมายความว่า ทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศและตำรวจ

"ข้าราชการฝ่ายพลเรือน" หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน
ข้าราชการพลเรือนสังกัดกระทรวงกลาโหม ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
ข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการอัยการและหมายความรวมถึงพนักงานเทศบาลตามพระราช
กฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบพนักงานเทศบาลด้วย ทั้งนี้เว้นแต่ข้าราชการวิสามัญหรือพนักงานเทศบาลวิสามัญ"

มาตรา ๕ เหรียญจักรมาลา มีลักษณะเป็นเหรียญเงินกลมด้านหน้ามีรูปจักร กลางวงจักรเป็นรูปช้าง กับจารึกอักษร
ว่า "ส.พ.ป.ม.จ.๕" มีห่วงห้อยกับแพรแถบกว้าง ๓ เซนติเมตร สีแดงขอบเขียว มีริ้วสีเหลือง ริ้วสีน้ำเงิน ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

มาตรานี้ยกเลิกตามพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลา และเหรียญจักรพรรดิมาลา (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๕
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา ๕ เหรียญจักรมาลา มีลักษณะเป็นเหรียญเงินกลมด้านหน้ามีรูปจักร กลางวงจักรเป็นรูปจุลมงกุฏ พานรองสองชั้นมีเครื่องสูงสองข้าง ด้านหลังมีรูปจักร กลางวงจักรเป็นรูปข้างกับจารึกอักษรว่า "ส.พ.ป.ม.จ.๕" มีห่วงห้อยกับแพรแถบกว้าง ๓ เซนติเมตร สีแดงขอบเขียวมีริ้วสีเหลืองริ้วสีน้ำเงินประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

มาตรา ๖ เหรียญจักรมาลาสำหรับพระราชทานแก่ผู้ที่มียศทหารหรือตำรวจตลอดจนว่าที่ยศนั้น ๆ ทั้งต้องเป็นผู้ที่รับราชการประจำการหรือในกองประจำการรวมกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ ปี

การนับเวลาราชการ ให้นับตั้งแต่อายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์ หรือตั้งแต่วันขึ้นทะเบียนกองประจำการตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารแล้วแต่กรณี

มาตรา ๗ เหรียญจักรพรรดิมาลา มีลักษณะเป็นเหรียญเงินกลมรูปจักร ด้านหน้ามีรูปครุฑพ่าห์อยู่ในวงจักร ด้านหลังมีรูปข้างอยู่ในวงจักรจารึกอักษรโดยรอบว่า "บำเหน็จแห่งความยั่งยืนและมั่นคงในราชการ" เบื้องบนเหรียญมีเครื่องหมายพระวชิราวุธห้อยกับแพรแถบกว้าง ๓ เซนติเมตร สีแดงขอบสีเหลืองกับสีเขียวประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับพระราชทานสตรีให้ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

มาตรา ๘ เหรียญจักรพรรดิมาลาสำหรับพระราชทานข้าราชการฝ่ายพลเรือน ที่รับราชการมาด้วยความเรียบร้อยเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒๕ ปี

การนับเวลาราชการ ให้นับโดยคำนวณเวลาราชการทั้งหมดของผู้นั้นรวมกัน แต่ถ้าผู้นั้นเข้ารับราชการก่อนอายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์ ให้นับตั้งแต่วันอายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์เป็นต้นไป

มาตรา ๙ ทหารและตำรวจที่รับราชการมารวมเวลาราชการไม่น้อยกว่า ๒๕ ปี หากไม่เข้าเกณฑ์ที่จะได้รับพระราชทานเหรียญจักรมาลาตามมาตรา ๖ ก็ให้ได้รับพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาตามมาตรา ๘

มาตรา ๑๐ ผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเหรียญจักรมาลาหรือเหรียญจักรพรรดิมาลา ให้มีประกาศนียบัตรทรงลงพระปรมาภิไธย และประทับพระราชลัญจกร

มาตรา ๑๑ การพระราชทานเหรียญจักรมาลา หรือเหรียญจักรพรรดิมาลาพระราชทานเป็นกรรมสิทธิ์เมื่อผู้ได้รับพระราชทานวายชนม์ ให้ทายาทโดยธรรมรักษาไว้เป็นที่ระลึก แต่ถ้าผู้ได้รับพระราชทานก็ดี ทายาทโดยธรรมก็ดี ประพฤติตนไม่สมเกียรติ อาจทรงเรียกคืนได้ ถ้าส่งคืนไม่ได้ด้วยประการใด ๆ ภายในกำหนดสามสิบวันจะต้องใช้ราคาเหรียญนั้น

มาตรา ๑๒ เหรียญจักรมาลาหรือเหรียญจักรพรรดิมาลาจะพระราชทานแก่ผู้ใดอย่างใดอย่างหนึ่งแต่อย่างใดเท่านั้น

มาตรา ๑๓ บรรดาผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเหรียญจักรมาลาหรือเหรียญจักรพรรดิมาลาอยู่แล้ว ในวันใช้พระราชบัญญัตินี้มีสิทธิและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ทุกประการ

มาตรา ๑๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รับที่ ๑๑๗๖๘
วันที่ ๓๑ มี.ย. ๕๖
เวลา ๑๑.๑๕

ที่ นร ๐๕๐๘/ว(ท) ๒๕๐๙

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๑๗/ว ๑๘๗
ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๓๘
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๗/ว ๑๑๘
ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๔๐
๓. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๗/ว ๑๔๙
ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๖
๔. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๘/ว(ท) ๕๔๘๐
ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางปฏิบัติในการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งส่วนราชการให้ถือปฏิบัติเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา ตามพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา พุทธศักราช ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ความละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

เนื่องจากปรากฏว่า ในการปฏิบัติที่ผ่านมาได้มีการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลาไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา พุทธศักราช ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เช่น การเสนอขอพระราชทานให้แก่ข้าราชการที่มีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ กรณีขาดระยะเวลา หรือเป็นผู้ที่ไม่ได้รับราชการมาด้วยความเรียบร้อย มาเพื่อขอให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณานำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา ประกอบกับส่วนราชการหลายแห่งยังมีปัญหาข้อสงสัยและหารือเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สมควรได้รับการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลาอยู่เนือง ๆ ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา เป็นไปตามบทบัญญัติและเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติดังกล่าว สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงขอชักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา ดังปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาด้วยนี้

/ทั้งนี้ ...

ทั้งนี้ ขอให้กำชับส่วนราชการในสังกัดตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมควรได้รับการเสนอขอพระราชทาน
เหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติดังกล่าว
โดยเคร่งครัด เนื่องจากหากปรากฏข้อเท็จจริงภายหลังว่ามีกรณีผู้ที่ได้รับพระราชทานเหรียญจักรมาลา
และเหรียญจักรพรรดิมาลาในสังกัดขาดคุณสมบัติไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับการเสนอ
ขอพระราชทานแล้ว จะเป็นเหตุให้ส่วนราชการต้นสังกัดต้องดำเนินการจัดทำเรื่องขอพระราชทานอภัย
และขอพระราชทานพระราชานุญาตถอนชื่อผู้ได้รับพระราชทานดังกล่าว ซึ่งเป็นการมิบังควรอย่างยิ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบและ
ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวัชวิลาส)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

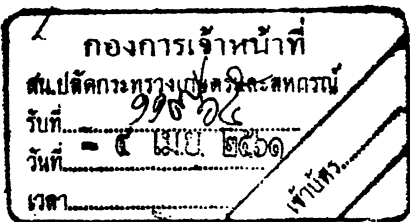
เสนอ กองการเจ้าหน้าที่

สก
๓๑๕๖

(นางศศิธร กาทลง)

ผู้อำนวยการกองกลาง

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กองอาลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๘๖๒, ๑๘๖๓
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๗๑
www.soc.go.th

เสนอ กลุ่มทะเบียนประวัติและบำเหน็จความชอบ

ก. สิริพร / ก. ทัศนพร

๒/๕

5/๓๑-๕/๖1

- เพื่อทราบ

- เพื่อพิจารณา

สมศรี
๕/๓๑-๖๑

(นางสาวกนกวลี เตชะมณีแดง)

นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ

กองการเจ้าหน้าที่ สป.กษ.

แนวทางปฏิบัติ

ในการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา
ตามพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา พุทธศักราช ๒๔๘๔
และที่แก้ไขเพิ่มเติม

---

๑. ความทั่วไป

๑.๑ การเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลาเป็นการเสนอขอพระราชทานตามคราวแห่งความชอบ โดยเป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการต้นสังกัดที่จะดำเนินการพิจารณาเสนอขอพระราชทานให้แก่ทหาร ตำรวจ และข้าราชการฝ่ายพลเรือนในสังกัด พร้อมกับ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปีในโอกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา

๑.๒ ผู้ขอพระราชทานต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติ ฯ ในปีที่จะขอพระราชทาน สำหรับข้าราชการที่พ้นจากราชการเพราะเหตุลาออกจากราชการในปีที่จะขอพระราชทาน ให้ได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานในปีที่พ้นจากราชการ ส่วนกรณี ข้าราชการที่ต้องพ้นจากราชการเพราะเหตุเกษียณอายุราชการและมีคุณสมบัติครบถ้วนภายหลัง วันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาในปีนั้น ให้ได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานในปีถัดไป

๒. การนับเวลารับราชการเพื่อเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาและเหรียญ จักรพรรดิมาลา ให้นับโดยคำนวณเวลาราชการทั้งหมดของผู้นั้นรวมกัน ตั้งแต่วันบรรจุ เข้ารับราชการจนถึงวันที่มีระยะเวลารับราชการไม่น้อยกว่า ๑๕ ปี หรือ ๒๕ ปี แล้วแต่กรณี

๒.๑ ข้าราชการทหารหรือตำรวจ หากไม่ได้รับการแต่งตั้งยศทหารในกองประจำการ หรือยศตำรวจ ไม่สามารถนำระยะเวลารับราชการมานับรวมเพื่อเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรมาลา หรือเหรียญจักรพรรดิมาลาได้

๒.๒ ข้าราชการฝ่ายพลเรือน ต้องเป็นระยะเวลารับราชการตามกฎหมายที่บัญญัติไว้ ในบทนิยามคำว่า “ข้าราชการฝ่ายพลเรือน” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลา และเหรียญจักรพรรดิมาลา พุทธศักราช ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประเภทอื่นซึ่งไม่อยู่ในบทนิยามดังกล่าว ไม่สามารถนำระยะเวลารับราชการหรือระยะเวลาปฏิบัติงาน มาคำนวณรวมเพื่อเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาได้ เช่น พนักงานส่วนตำบล ตามกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล และพนักงานมหาวิทยาลัย

๒.๓ กรณีการลาศึกษา ฝึกอบรม คุงาน หรือปฏิบัติการวิจัย หรือลาติดตาม คู่สมรส หากส่วนราชการพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้าราชการดังกล่าวมีคุณสมบัติอื่นครบถ้วน ตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติ ฯ สามารถนับระยะเวลาระหว่างการลาดังกล่าวเพื่อพิจารณา เสนอขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาหรือเหรียญจักรพรรดิมาลาได้

๓. หลักเกณฑ์ “การรับราชการมาด้วยความเรียบร้อย” สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน หมายถึงข้าราชการที่ได้ปฏิบัติหน้าที่และปฏิบัติตนเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ ซึ่งส่วนราชการต้นสังกัดและส่วนราชการที่พิจารณาถ้อยแถลงการเสนอขอพระราชทานต้องตรวจสอบข้อเท็จจริง และพิจารณาถึงพฤติกรรมและผลการปฏิบัติราชการกรณีอื่น ๆ ที่ผ่านมาประกอบด้วย โดยมีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

๓.๑ ต้องเป็นผู้ที่ไม่เคยกระทำความผิดวินัย ถูกทำทัณฑ์บน หรือถูกกล่าวตักเตือนตั้งแต่เริ่มเข้ารับราชการจนถึงปีที่เสนอขอพระราชทาน ทั้งนี้ หมายรวมถึงกรณีข้าราชการฝ่ายพลเรือนซึ่งโอนมาจากข้าราชการทหารหรือตำรวจ หากเคยถูกคำสั่งลงทัณฑ์ทางวินัยหรือลงโทษทางวินัยขณะรับราชการทหารหรือตำรวจ ซึ่งไม่อาจถือได้ว่ารับราชการมาด้วยความเรียบร้อย จะไม่อยู่ในเกณฑ์เสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา

๓.๒ กรณีข้าราชการไม่ได้รับการเลื่อนเงินเดือน สมควรที่จะต้องพิจารณาเหตุแห่งการไม่ได้รับการเลื่อนเงินเดือน ว่าเกิดจากพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในการปฏิบัติราชการหรือไม่ เช่น ผลการประเมินการปฏิบัติราชการต่ำกว่าเกณฑ์ ขาดราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ลาป่วย (ซึ่งมิใช่กรณีที่ต้องพักรักษาตัวเป็นเวลานานตามที่แพทย์กำหนด) ลาภิจ หรือมาปฏิบัติงานสายเกินกำหนด

๓.๓ แม้ว่าจะได้รับการล้างมลทินตามกฎหมายล้างมลทินก็ยังคงเป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา เนื่องจากการล้างมลทินเป็นการล้างเฉพาะโทษที่ได้รับจากการกระทำความผิดเท่านั้น หาได้เป็นการล้างการกระทำความผิดด้วยไม่ จึงถือวายังเป็นผู้เคยกระทำความผิดมาก่อน และจะเริ่มนับระยะเวลาราชการ ๒๕ ปีใหม่ เพื่อขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาไม่ได้

๔. กรณีการดำเนินการทางวินัย หรือการสอบสวนข้อเท็จจริงตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ

๔.๑ ข้าราชการที่ถูกดำเนินการสอบสวนกรณีต่าง ๆ เมื่อผลการสอบสวนสิ้นสุดลงปรากฏว่าไม่มีความผิดและส่วนราชการพิจารณาแล้วเห็นว่าข้าราชการดังกล่าวไม่มีมลทินมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวน และมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติ ฯ ก็สามารถเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาได้

๔.๒ กรณีผู้ที่เคยถูกลงโทษไล่ออกจากราชการ ให้ออกจากราชการ หรือปลดออกจากราชการ แต่ได้อุทธรณ์จนมีคำสั่งให้กลับเข้ารับราชการ หากปรากฏข้อเท็จจริงว่าบุคคลดังกล่าวไม่ได้กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหาและรับราชการมาด้วยความเรียบร้อยเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒๕ ปี จะเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติในการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา แต่หากเป็นผู้ที่ได้กระทำความผิดแต่มีเหตุให้ได้รับการพิจารณายกโทษ กรณีเช่นนี้ไม่อาจถือได้ว่าเป็นผู้ที่รับราชการมาด้วยความเรียบร้อย และไม่อยู่ในเกณฑ์เสนอขอพระราชทานเหรียญดังกล่าว

๕. กรณีข้าราชการที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด หรืออยู่ระหว่างถูกดำเนินคดีทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางปกครอง

๕.๑ หากข้อเท็จจริงยังไม่เป็นที่ยุติว่า เป็นผู้กระทำความผิดหรือไม่ สมควรที่ส่วนราชการ ต้นสังกัดจะชะลอการเสนอขอพระราชทานไว้ก่อน หากต่อมาเมื่อมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือเมื่อคดีถึงที่สุดแล้วปรากฏว่าไม่เป็นผู้กระทำความผิด และส่วนราชการต้นสังกัดพิจารณาแล้ว เห็นว่าเป็นผู้ที่รับราชการมาด้วยความเรียบร้อยก็สามารถเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา ให้แก่ข้าราชการผู้นั้นต่อไปได้

๕.๒ หากต้องโทษตามคำพิพากษาของศาลว่า เป็นผู้กระทำความผิดทางอาญา โดยเจตนา ถือว่าเป็นกรณีที่มีความประพฤติไม่เรียบร้อย จึงเป็นผู้ที่ขาดคุณสมบัติในการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา ส่วนกรณีที่ต้องโทษตามคำพิพากษาของศาลว่า เป็นผู้กระทำความผิดโดยประมาท หรือมีความผิดทางอาญาที่เกิดจากการกระทำโดยประมาท รวมทั้ง ความผิดลหุโทษ หากเข้าข่ายว่ามีได้เป็นการรับราชการมาด้วยความเรียบร้อยก็ถือว่าเป็นผู้ที่ ขาดคุณสมบัติในการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา

๕.๓ กรณีข้าราชการถูกร้องเรียน ซึ่งมีได้เกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติราชการหรือสืบเนื่อง จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่ราชการ หากส่วนราชการต้นสังกัดพิจารณาแล้วเห็นว่าข้าราชการดังกล่าว เป็นผู้ที่รับราชการมาด้วยความเรียบร้อยก็สามารถเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาได้

ที่ นร ๐๕๐๘/ว(ท) ๕๔๘๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา
เรียน กระทรวง กรมและหน่วยงานอิสระ

ด้วยได้มีส่วนราชการขอหารือว่า กรณีข้าราชการฝ่ายพลเรือนที่รับราชการมา โดยไม่เคยกระทำผิดวินัยเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒๕ ปี แต่เคยไม่ได้รับการเลื่อนเงินเดือน เนื่องจากผลการประเมินการปฏิบัติราชการต่ำกว่าเกณฑ์ ลาป่วย ลากิจและมาสายเกิน จะเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาได้หรือไม่

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วขอเรียนว่า ตามพระราชบัญญัติ เหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๘ ซึ่งบัญญัติให้ เหรียญจักรพรรดิมาลาสำหรับพระราชทานข้าราชการฝ่ายพลเรือนที่รับราชการมาด้วยความ เรียบร้อยเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒๕ ปี หมายถึงข้าราชการที่ได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนของทางราชการ และปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ ด้วยความอดทนเอาใจใส่ ไม่ละทิ้งหรือทอดทิ้งราชการ ดังนั้น กรณีข้าราชการไม่ได้รับการ เลื่อนเงินเดือนเนื่องจากผลการประเมินการปฏิบัติราชการต่ำกว่าเกณฑ์ ลาป่วย ลากิจ และมาสายเกิน ซึ่งไม่อาจถือได้ว่ารับราชการมาด้วยความเรียบร้อย จึงไม่อยู่ในเกณฑ์เสนอ ขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ถัมภ์ ฤกษ์

(นายสมชาย พุทธิศิลป์)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักอักษรลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๒๓, ๔๒๔
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๗๑

ที่ นร ๐๕๐๗/ว ๑๔๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๖

เรื่อง การขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา

เรียน กระทรวง พวง กรม

ด้วยในการประชุมคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๕ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้เสนอว่า การเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา ซึ่งจัดอยู่ในวาระการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปี เนื่องในโอกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม ของทุกปี นั้น ได้พิจารณาคุณสมบัติของผู้ขอพระราชทานโดยอนุโลมตามหลักเกณฑ์การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย ก็ต้องเป็นผู้มีสถานะเป็นข้าราชการอยู่จนถึงวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม ของปีที่ขอพระราชทาน กรณีข้าราชการพ้นจากราชการก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม ของปีที่ขอพระราชทาน จะเป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการเสนอขอพระราชทาน โดยมีใต้อนุโลมให้ผู้ที่พ้นจากราชการเพราะเหตุเกษียณอายุราชการและมีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์สามารถเสนอขอพระราชทานได้เช่นการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย ซึ่งจะเป็ยสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ฯ พ.ศ. ๒๕๑๖ กำหนดให้ข้าราชการได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ฯ ได้ในปีที่เกษียณอายุราชการ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นว่า กรณีที่ข้าราชการได้รับราชการมาตลอดระยะเวลา ๒๕ ปี นับว่าเป็นระยะเวลาชานานมากเกือบครึ่งชีวิต ห่างจากการขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์ บางราย ๓ ปี บางราย ๕ ปี เท่านั้น ดังนั้น จึงสมควรทบทวนแนวทางการปฏิบัติดังกล่าว โดยให้ข้าราชการที่มีคุณสมบัติครบตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา พุทธศักราช ๒๕๔๕ แต่ต้องพ้นจากราชการเพราะเหตุเกษียณอายุราชการหรือลาออกจากราชการในปีที่จะขอพระราชทาน ได้รับการพิจารณา

/ เสนอขอ ...

เสนอขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลาในปีที่เกษียณอายุราชการ
หรือปีที่ลาออกจากราชการด้วย ซึ่งคณะกรรมการ ฯ พิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามที่
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอ ทั้งนี้ โดยให้ถือปฏิบัติตั้งแต่การเสนอขอพระราชทาน
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัด รวมทั้งคณะกรรมการ
พิจารณาตรวจสอบและกลั่นกรองการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ระดับต่าง ๆ
ได้ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายबरศักดิ์ อวรรณโณ)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักกษัตริย์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์
โทร. ๐ ๒๒๔๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๒๔
โทรสาร ๐ ๒๒๔๐ ๙๐๗๒

1/25. ๕๐๕๗

1/25. ๕๐๕๗

R

1/25. ๕๐๕๗

๑๓๓๓๓๓

1/25. ๕๐๕๗

R
12 มิ.ย. ๕๖

ที่ นร ๐๒๐๗/จ ๑๑๘

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กท ๑๐๓๐๐

๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๐

เรื่อง หารือคุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา

เรียน กระทรวง ทบวง กรม (ตามบัญชีแนบท้าย)

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๗/ว ๑๘๗ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๓๘

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือตามอ้างถึง แจ้งข้อวินิจฉัยที่ส่วนราชการ ได้หารือเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติ เหรียญจักรพรรดิมาลา พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกอบพระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ และพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ ความสรุปว่า จักรการพลเรือนผู้มีคุณสมบัติจะขอพระราชทาน เหรียญจักรพรรดิมาลา ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา พ.ศ. ๒๕๔๕ นั้น จะต้องเป็นผู้ที่รับราชการมาโดยไม่เคยกระทำความผิดทางวินัยมาก่อน ตั้งแต่เริ่มรับราชการ จนถึงปีที่ขอพระราชทาน เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒๕ ปี ในกรณีข้าราชการพลเรือนที่ได้รับราชการมาครบ ๒๕ ปี แต่ในระหว่างการรับราชการดังกล่าวเป็นผู้เคยถูกลงโทษทางวินัยมาก่อน และแม้ว่าได้รับการล้างมลทินตาม พระราชบัญญัติล้างมลทิน ฯ ดังกล่าวก็ตาม บ่อมถือว่า เป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติ เหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา พ.ศ. ๒๕๔๕ ทั้งนี้ เนื่องจากการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติ ล้างมลทิน ฯ ดังกล่าว เป็นการล้างเฉพาะโทษที่ได้รับจากการกระทำความผิดเท่านั้น หากได้เป็นการสร้าง การกระทำความผิดด้วยไม่ จึงถือว่าผู้ได้รับการล้างมลทินยังเป็นผู้เคยกระทำความผิดมาก่อน ประกอบกับ พระราชบัญญัติล้างมลทิน ฯ ดังกล่าว ได้บัญญัติให้การล้างมลทินดังกล่าวไม่ก่อให้เกิดสิทธิแก่ผู้ได้รับการล้างมลทิน ในอันที่จะเรียกร่องสิทธิเพื่อประโยชน์ใด ๆ ที่เสียไปแล้ว นั้น

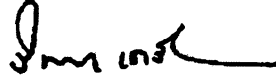
เนื่องจากได้มีการบังคับใช้พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทร มหาภูมิพลอดุลยเดชทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ทำให้บรรดาผู้ถูกลงโทษทางวินัยซึ่งได้ กระทำก่อนหรือในวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๓๕ ได้รับการล้างมลทิน และส่วนราชการบางแห่งได้หารือเกี่ยวกับ สิทธิในการขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาของข้าราชการพลเรือนที่รับราชการมาครบ ๒๕ ปี แต่เป็น ผู้เคยถูกลงโทษทางวินัยมาก่อน และได้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทิน ฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่า

/ เป็นผู้นี้ ...

เป็นผู้มีคุณสมบัติในการขอพระราชทาน ความมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและ เหรียญจักรพรรดิมาลา พ.ศ. ๒๔๘๕ หรือไม่ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นว่า ข้อหารือเช่นนี้มีสาระสำคัญและแนวทางในการวินิจฉัยเช่นเดียวกันกับที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งเวียนให้ส่วนราชการต่าง ๆ ถือเป็นแนวทางปฏิบัติตามหนังสือที่อ้างถึง ดังนั้น จึงขอให้ส่วนราชการที่มีปัญหาในการวินิจฉัยเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้มีสิทธิขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา ตามข้อหารือเช่นว่านี้ ได้ถือปฏิบัติตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๑๓/ว ๑๘๗ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๓๘

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดถือปฏิบัติต่อไปด้วย
จักขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิษณุ เครืองาม)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักอำนวยการและเครื่องราชอิสริยาภรณ์

โทร. ๒๘๑๐๔๐๐

โทรสาร ๒๘๖๘๒๒๔

ที่ นร 0217/ว 187

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ท่าเนียบรัฐบาล กท 10300

6 กันยายน 2538

เรื่อง ทหารเรือเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา

เรียน กระทรวง ทบวง กรม (ค่านับบัญชีแนบท้าย)

ด้วยได้มีส่วนราชการบางแห่งขอทหารเรือเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้เสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา ตามพระราชบัญญัติเหรียญจักรพรรดิมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา พ.ศ. 2484 มาตรา 8 ที่กำหนดว่า "เหรียญจักรพรรดิมาลาสำหรับพระราชทานข้าราชการฝ่ายพลเรือนที่รับราชการมาด้วยความเรียบร้อยเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 25 ปี" คำว่า ข้าราชการพลเรือนที่รับราชการมาด้วยความเรียบร้อยเป็นเวลา 25 ปี นั้น หมายถึงเฉพาะผู้ที่ไม่เคยถูกลงโทษทางวินัยตลอดระยะเวลาตั้งแต่เริ่มรับราชการจนถึงปีที่ขอพระราชทานเท่านั้น หรือหมายรวมถึงผู้ที่เคยถูกลงโทษทางวินัยแต่ได้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี พ.ศ. 2526 และพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา 60 พรรษา พ.ศ. 2530 ด้วยหรือไม่

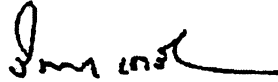
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีพระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี พ.ศ. 2526 และพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา 60 พรรษา พ.ศ. 2530 ก็ให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาผู้ถูกลงโทษทางวินัยซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ 6 เมษายน 2525 และวันที่ 5 ธันวาคม 2530 และได้รับโทษหรือทัณฑ์ทัณฑ์หรือบางส่วนไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติใช้บังคับ ให้ถือว่า ผู้ที่มีได้ถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัย เป็นการล้างแต่เฉพาะโทษเท่านั้น หากได้ล้างการกระทำผิดนั้นด้วยไม่ จึงต้องถือว่า ผู้ที่ได้รับการล้างมลทินยังคงเป็นผู้มีความผิดอยู่ ประกอบกับพระราชบัญญัติดังกล่าวทั้ง 2 ฉบับก็ได้กำหนดให้การล้างมลทินไม่ก่อให้เกิดสิทธิแก่ผู้ได้รับการล้างมลทินในอันที่จะเรียกร้องสิทธิเพื่อประโยชน์ใด ๆ ที่เสียไปแล้วเพราะการถูกลงโทษก่อนที่พระราชบัญญัติล้างมลทินจะมีผลบังคับใช้ เนื่องจากสิทธิประโยชน์ เช่นว่านั้นเป็นสิทธิประโยชน์ที่เรียกร้องไม่ได้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงพิจารณาเห็นว่า การเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาให้แก่ข้าราชการพลเรือนที่รับราชการมาด้วยความเรียบร้อยเป็นเวลา 25 ปี หมายถึง

/เฉพาะผู้ที่รับราชการ....

เฉพาะผู้ที่รับราชการมาโดยไม่เคยกระทำความผิดมาก่อนตั้งแต่เริ่มรับราชการจนถึงปีที่ขอพระราชทาน
ทั้งนี้ เพื่อให้ได้บุคคลที่ประพฤติก่อนสมควรแก่เกียรติในการได้รับพระราชทาน คึงนั้น การที่ข้าราชการพลเรือนผู้ใด
กระทำความผิดทางวินัยแต่ได้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ข้าราชการพลเรือนผู้นั้น
จึงยังมีความผิดอยู่ เพียงแต่ให้ถือว่าบุคคลนั้นมิได้เคยถูกลงโทษมาก่อน เมื่อยังเป็นผู้มีความผิดอยู่ จึงถือไม่ได้
ว่าเป็นบุคคลที่ได้รับราชการมาด้วยความเรียบร้อย นอกจากนี้การที่สิทธิประโยชน์ในการขอรับพระราชทาน
เหรียญจักรพรรดิมาลาเริ่มมีมาตั้งแต่เข้ารับราชการอันถือเป็นสิทธิประโยชน์ที่เกิดขึ้นก่อน เมื่อข้าราชการ
ฝ่ายพลเรือนผู้นั้นถูกลงโทษทางวินัยและได้รับการล้างมลทินภายหลัง สิทธิประโยชน์ในการขอรับพระราชทาน
เหรียญจักรพรรดิมาลาย่อมเสียไปและเป็นสิทธิประโยชน์ที่ไม่อาจเรียกร้องตามมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติ
ล้างมลทินฯ พ.ศ. 2526 และมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ พ.ศ. 2530

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดถือปฏิบัติต่อไปด้วย
จักษอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิชิต เครืองาม)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักอำนวยการและเครื่องราชอิสริยาภรณ์

โทร 2810400

โทรสาร 2828224